

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évi 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 270.— L.

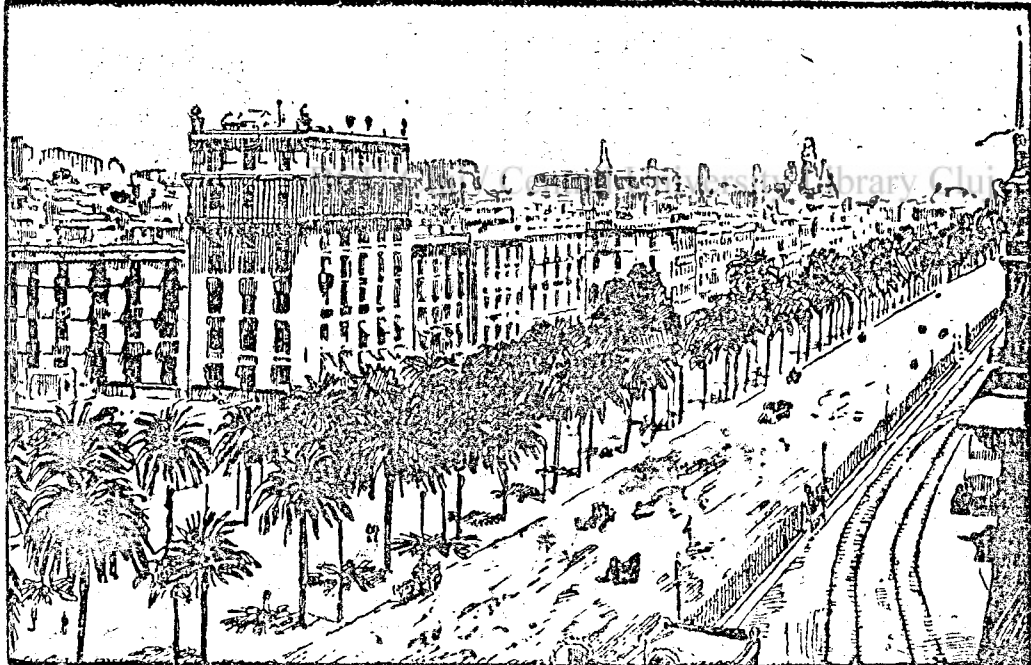
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Uj nemzet születik.

Ez a hónapnak második napja neve fordulópontra jelent egy valamikor félszázéves államéletet élt, évtizedek óta régi szabadságának visszaszerzésére törekvő nép életét. A mondott napon folyt le ugyanis a

Hogy egy dicsőséges multu, nagy tehetségű, szabadság szeretetéről mindig híres népek az az ügye, amelyet a világ már jó ideje „katalán kérdés“ név alatt ismer, ebbe a döntő állapotba jutott, az a Spanyolország-

Barcelona.

Miniszterelnök által elrendelt népszavazás keretében tartományban. A népszavazásnak kellett döntenie, hogy a katalánok az állam keretében akarnak-e maradni, az országának tartománya, vagy pedig külön államként akarnak szervezni. A népszavazás pontos eredményét tették ugyan közzé. De már most látszik, hogy a katalánok államiságot választották, mi mellett a köztársasági viszonyban akarnak lenni a köztársasággal.

ban ujabban bekövetkezett eseményeknek tulajdonítható. Amint tudjuk, Spanyolország belső állapotai az utóbbi években mindinkább a teljes felfordulás képét mutatták. Ezen a diktatura megszüntetése és az alkotmányos élet ujbolí bevezetése sem változtatott. Végül is a spanyol király belátta helyzetének hatatlanságát és egy szép napon bucsút mondott az országának. Ezzel azonban a rend és nyugalom korántsem tért vissza a köztársasággá lett Spanyolországba. Nagyon lehetséges, hogy ebbe még hosszabb idő telik,

Csak természetes, hogy az ország újjászervezésének ezt a válságos időszakát a maga javára igyekezett kihasználni a Macia ezredes által vezetett katalán mozgalom, amely a mostani népszavazással mondotta ki a döntő szót a kérdésben.

A katalánok földje Spanyolország északkeleti részén Barcelona, Géróna, Tarragona és Lleyda (Lerida) tartományokat foglalja magában. Északi határát a Franciaország és Spanyolország közötti határhegylánc: a Pireneusok alkotják 420 kilométer hosszúságban, 3000 métert is meghaladó csúcsokkal. Földjük általában hegyes, kisebb-nagyobb völgykatlanokkal. A művelhető föld csak 44 százaléka a területnek, 45 százalék erdő és legelő, a többi nem használható. A csekély használható területet azonban nagy szorgalommal művelik. Népük száma meghaladja az öt milliót és tömör egységben, összefüggőleg laknak az említett négy tartományban. Fővárosuk Barcelona, a Földközi tenger partján, több mint hétszázezer lakóval, központja a katalánok szellemi és anyagi kulturájának. Barcelona volt a kiindulási pontja mindig a katalán törekvéseknek.

Régi önállóságukat és szabadságukat a katalánok a történelmi századok folyamán elveszthették, de nyelvük, nemzeti öntudatuk és régi szabadságuk visszaszerzése iránti vágyuk megmaradt, sőt ez a múlt század közepétől mind erősebben nyilvánult meg. Ettől az időtől a nép gazdasági megerősödése is nagyot haladt előre. Földművelés és ipar új fellendülést nyertek. A fölszabadulásra irányuló mozgalmukban jelentős fordulópontot képezett az 1913. évi királyi rendelet, amely lehetővé tette, hogy a tartományok közös ügyeik ellátására egyesüljenek. A katalán tartományi tanács, amelynek gyűlésébe a katalán tartományok választottak képviselőket, a nemzeti érzésnek és összetartozásnak kifejezője lett. Ez az intézmény lassankint a négy katalán tartomány önkormányzati igazgatásává fejlődött ki és benne látták a katalánok jövőbeli újabb önállóságuknak kezdetét.

Jött azonban 1923. szeptember 13-ikával a Primo de Rivera tábornok zsarnoki uralma. Az új kormány azt ígérte, hogy a katalánok kívánságait teljesíteni fogja. E helyett azonban a katalánok minden újabb megnyert szabadságát visszavonta, a katalán nyelvet a közéletből egészen kirekesztette, még a katalán táncokat, népdalokat is eltiltotta, a katalánokat százával bebörtönöztette és számkivetésbe küldte csak azért, mert a nemzeti érzésükről nem voltak hajlandók lemondani.

A diktatura ennek a nemzeti érzésnek szemféle megnyilatkozását nem tűrte. De a szabadságához ragaszkodó, derék népet mégse tudta tönkretenni. Bámulatos kitaratás szállt ez szembe a zsarnoksággal. A betiltott lapok helyett ujak keletkeztek, a katalán irodalom nagyszerű lendületet vett. Amikor e sorok írója két év előtt náluk járt, csodálattal látta fejlettségüket. *Mindez bizonyítja azt az igazságot, hogy egy nép akkor szűnik meg létezni, ha maga nem él. De ha élni akar és pedig szabadon élni, akkor az elnyomásnak semmi félté mája sem képes szabadságát hosszabb ideig elrabolni.*

Lehetséges, hogy azzal a népszavazással amiről bevezetőleg szoltunk, még nem döntött le a katalán szabadságért vívott küzdelem. A spanyol kormány ugyanis éppen nézi jó szemmel, hogy a katalánok, az szövetségben a spanyol köztársasággal, mégis önálló állammá alakuljanak. Különböző összeütközések sincesenek kizárva a két fél között. Arra azonban semmi kilátása se látszik a spanyoloknak, hogy most már a katalánok megkezdett uton megálljanak. Tovább haladni azon, amíg céljukat teljesen elérik, példát szolgáltatva a világ összes nemzettől népeinek bámulatos kitaratásukkal, a szabadságukhoz mindvégig való ragaszkodással és ezért minden áldozatrakészségükkel.

Balogh Árpád

Helyet kérünk főnökünk!

A Székelyföldön jártam a nagyvárosban. Hogy az országnak ez a része kezdettől kezdve, amióta csak román világ váltotta fel a magyar impériumot, mostoha gyermeke Románia volt, azt eddig is tudtam. Az sem titok senkinek, hogy a gazdasági leromlottság éppen a Székelyföldön még jobban sújtja a székely városok népét, mint az ország többi részein. Hiszen vasutja alig van a Székelyföldnek. Az a vicinális vonal, amelyet székely városok vasutnak neveznek, alig érint néhány nagyvárost, a vonat itt nem robog, csak várt. Pedig a legegyszerűbb falusi ember tudja, érzi, hogy életében milyen fontos az a vasút, amelynek olyan szerepe van az életében, mint az emberi szerveződéseknek.

Ha a vérkeringésben zavarok támadnak, meggy minden úgy, amint kellene, akkor az egész bonyolult emberi szervezet beteg és ha az orvosi segítség későn érkezik, a halál baldoklás, végül a megsemmisítő halál elkerülhetetlen. Így van ez az országok életé-

Manapság az országnak majdnem minden szor szenved. A földmivelő hiába turja föl a földet, hiába aratja le a termését, az évi verejtékezésének gyümölcsét, nem állás van benne. Miért van azonban az, hogy az áldozatból, a szenvedésből több jut ki a magyaroknak, akár a jó földdel, azaz a gyümölcseivel bőven megáldott Kalotaszegben, akár Székelyországban, akár a történelem emlékeiben gazdag Szatmárban vagy Biharban, akár Bihar kurucivadéka között élünk meg. Mindenütt éreznünk kell, hogy bennünket, magyarokat, székelyeket nem szor egyenlőknek az országnak azok a fiaival, akik az állam nyelvét beszélik. Ha tehetne arról a magyar ember, hogy ne szor szenvedett, nagymultu, de nehéz sorú népet az övé: a terhekből, az adókból is több jut nekünk, mint azoknak az embereknek, akik közöttünk az államhatalmat gyakorolják. Nagyon sokszor, mintha ellenségeskedés volna bennünk, nem éreznünk velünk közeget, különösen akkor, ha a régi Romániát szorították hozzánk őket és nem értik nyelvüket.

Soha olyan megdöbbenően, keservesen nem látott ez így rám, mint legutóbbi székely földi utam alkalmával. Azt kellett látnom, hogy az ősi és szent székely vármezejében egyre kevesebb a magyar tisztviselő, a magyar orvos, a jegyző, nem is beszélve a tanárokról, akiket a vasúti vezérigazgató, a tábornok ur, úgy össze-vissza cserélt, a szegény nyomorgó vasutasok már azt mondják, emberek-e, vagy pedig csak bárányok ide-oda tologatnak Románia sakkjára. Veszedelemes és szomorú jelenség ez. A városi és falusi magyar ember hogyan érkezik magát azzal a bíróval, tisztviselővel, aki a magyar nyelv olyan, mintha szereplő lenne a szótáránál hozzá. A tolmács — már ha van — nem tud olyan — rosszul, sokszor elcsúsztatja le a beszédet, amelyen pedig nem beszél az igazsága és a szabadsága érdekében. Csak a napokban történt, hogy a székely Zagon községben az ablakon ke-

resztül-lelőtte a csendőrőrmester az éjjeli őrt, mert nem értette meg, amikor magyarul lejelentkezett nála és ijedtében rémeket látott, kommunistának gondolta a derék, családostól gazdaembert. Van azonban egy másik rossz, sőt végzetes következménye is annak, hogy a magyarok által lakott területekről lassan-lassan kipusztítják azt az elemet, amelynek a nép vezetése volna a hivatása. A régi világban a falusi ember gyermekei előtt is nyitva állott az érvényesülés utja. Ha a gyerek jól tanult és a tanító látta, hogy jól vág a fiu esze, biztatta az apát, hogy magasabb iskolába járassa az eleven eszű Pétert, vagy Jánost, sok esetben ösztöndíjat, pénzbeli támogatást is kapott, a gazdacsaládok tehát nem maradtak röghöz kötöttek, könnyen lehetett lelkész, tanító, tisztviselő, sőt még miniszter is abból, akinek az Isten tehetséget, észét és szorgalmat adott. Mit ér azonban a diploma, hogyha az elhelyezkedés kilátástalan? Hogyha még a Székelyföldön is tehetetlen az, ha valaki magyarnak született? Nincs szomorubb látvány annál, mint amikor orvosi, vagy más oklevéllel a zsebében otthon kénytelen várni a jobb napokat a falusi származásu ifju.

Ezért szomorított el nagyon, amikor láttam azt, hogy a magyar városokból és falukból tervszerűen szorítják ki a magyar értelmiséget. Talán azért van ez, mert azt gondolják, hogy a falu népe a kenyérharcban könnyebben felmorzsolódik akkor, hogyha nincs, aki tanácsal lássa el. Ezért kell tehát minden magyar embernek nagy gondot fordítania erre a kérdésre. Elvégre a saját portánkon mégis csak mi vagyunk az urak, ha nem adjuk be mindjárt a derekunkat és bátran küzdünk az igazunkért. Fogjunk tehát össze minden alkalommal, amikor magyar ember érvényesülését segíthetjük elő. A jegyzőválasztásban, városokban a tanácsstagok kiküldésébe, ha nehezen is, de van beleszólásunk és soha se mondjunk le erről a jogunkról. Ne hallgassunk azokra, akik a „nadrágos urak“ ellen izgatnak, mert hiszen a mi fiainkból is lehet „nadrágos ember“, már pedig úgy-e, mégis csak több bizalommal fordulunk a saját vérünkbeli valóhoz, mint ahhoz, aki még ha jóindulatu is, de nem érti meg a bajunkat, panaszunkat. Legyünk itt is önérzetesek, legyünk büszke és lelkes magyarok!

Szász Endre.

KÜLFÖLD

A német válság. Teljes megoldásra még mindig nem jutott; de annyira igen, hogy a bankkorlátozásokat augusztus ötödikével megszüntette a német kormány. A végleges megoldás a világ pénzügyi helyzetének még mindig feszült volta miatt késik, ami akadályozza a szükséges hosszulejáratu nagy kölcsönnek előnyös megkötését. Ezért megint a jóvátételi fizetésekre adandó egy éves halasztás terve került előtérbe. Ez átsegítené Németországot mostani gazdasági bajain, viszont egy év múltán csaknem teljes biztonsággal lehet számítani a rendes gazdasági viszonyok helyreállítására.

Aranykölcsön az Angol Banknak. Angliának háromezer font értékű hosszú lejáratu kölcsöne van elhelyezve különböző külföldi államoknál. Ezt az óriási összeget nem mondhatja fel, de nem is akarja felmondani. Viszont Franciaországnak csupán 900 millió tőkéje van elhelyezve, de mind rövid lejáratu kölcsönökben s ezeket nem hosszabbította meg. Így nagy tömeg arany halmozódott fel a Francia Nemzeti Banknál, jó részben Angolországból s ez káros hatással volt az angol gazdasági életre. Az angol gazdaságnak óriási vagyon áll rendelkezésére, de az ipari berendezésben, hajókban s gépekben van, pénzzé nem tehető. Így a pénzszükét eléggé érzik. Ezért a Francia Nemzeti

Bank és az Amerikai Bank együttesen siettek az Angol Bank segítségére 50 millió font értékű arannyal. Az együttérzésnek ezt a példáját az egész világ követhetné.

Európa nehéz éve. Mussolini nagy beszédet tartott a külpolitikai helyzetről s azt az érdekes kijelentést tette, hogy 1932 lesz a világpolitikának legnehezebb éve. Ebben az évben lesz, amint tudjuk, a leszerelési tanácskozás s ha ez nem végződik jó eredménnyel, alig lehet a világbékét megőrizni. Ha azonban jó végre lehet hozni a leszerelés nagyon nehéz kérdését, akkor tíz év kemény és tervszerű munkájával teljes rendbe lehet hozni az egész világ forgását.

A magyar revizióért. Egy francia újságnak, a Volonté-nak Magyarországra küldött külföldi tudósítója nagyon érdekesen nyilatkozott tapasztalatairól. — Megállapítja, hogy Magyarországot a német-osztrák csatlakozási terv eltávolította a német politikától s közelebb vitte Franciaországhoz. Azt is meglátta a francia újságíró, hogy Magyarország gazdasági életét s Budapest fővárost is a szörnyű trianoni szerződés lassu halálra ítélte s ezért teljesen megérti a magyarok elkeseredését a trianoni szerződés ellen.

Nem sikerült tüntetés. Augusztus elsejére a kommunisták az egész világon tüntetni akartak a bolsevista rendszer mellett. A tüntetés sehol sem sikerült, élénk bizonyosságául annak, hogy

sehhol sem tudott mely győzelmeket verni ez a világholdogó rendszer. Nagyobb tüntetések egyedül Berlinben voltak, ahol véres összeütközésre került sor a kommunisták és a rendőrség között, természetesen a kommunisták vereségével.

Bombák robbantak egy spanyol gyorsvonatban! A Belgrád-Zágrábi gyorsvonat egyik kocsijában Zimony állomás közelében három bomba robbant fel, a robbanás teljesen szétvette a személykocsit. A merénylet két halottja és tizenhárom súlyos sebesültje van. A merényletet politikai okokból külföldi menekült szerbek követték a bomba egy külföldről érkezett kocsiiban volt elhelyezve, ezért a szerb kormány tekintettel megisméllendő merényletet megtiltotta a külföldi vasúti kocsiknak az országhatáron való átengedését.

A magyar pénzügyek. A magyar országgyűlés megszavazta a kormány kivételes hatáskörrel a pénzügyek rendezéséhez szükséges felhatalmazást. Egy minchárom tagu bizottság lesz a kormány segítségére s a választások rendbejövetele után a kormány a tett intézkedésekről köteles beszámolni az országgyűlésnek s az fogja megadni a szükséges felmentést a kormányról. A költségvetésben lényeges takarításokat értek el úgy, hogy a hó közepén a pénzügyi forrás korlátozását is megszüntetni.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteletség biztosítását ide állítják

Belpolitikai hírek

Maniek a liberálisok! Az „Ade-” című román ujság azt állítja, hogy Maniu a szinajai tárgyalás alkalmával a királyi liberális kormány kinevezését ajánlotta. Lehet, hogy Maniu ezt nem tette, de a hírből következtethetünk, hogy a liberálisok készülődnek a hatalomátvételére.

Jorgák mérlege. A Jorga-kormány néhány hónapi kormányzása alatt Románia helyi belpolitikai és külpolitikai viszonylatban sokat romlott. Budapest politikai köreiből elkészítettek a kormány félesztendei jelentésének mérlegét. E szerint a Jorga-kormány minden tette és tettét teljes sikertelenül koronázta. A „Lupta” c. bukaresti ujság szerint a kormány nem tud a tornyosuló nehézségekkel megbirkózni. Ezek a hírekkel hozzák kapcsolatot Metes és Stanciu erdélyi miniszterek lemondását. A Budapestben megjelenő ujságok kormányválságot jósolnak.

Maniu terve. A „Miscarea” c. bukaresti ujság Maniu személyében kapcsolatban érdekes cikket közöl. A „Miscarea” szerint Maniunak nagy tervei vannak. A közép-európai politikai és gazdasági válságot Maniu szerint csak lehet megoldani, hogy ha Románia, Magyarország, Csehország, Lengyelország, Jugoszlávia és Bulgária egy nagy államszövetségbe tömörülnek. A szövetséggel nemcsak közös terület járna, hanem a hadsereg is közös lenne. A hír kissé ellenőrizetlenül hangzik, annyit azonban megállapíthatunk, hogy Maniu a múlt évben tett ehhez hasonló nyilatkozatot egy külföldi ujságban.

Egy fronton az erdélyi románok! Szóváta fűrdőn augusztus hónap folyamán az összes erdélyi, román pártok vezetői összefognak gyűlni, hogy időszerű politikai kérdéseket beszéljenek meg. Hír szerint az erdélyi érdekek megvédése céljából, pártok-külső szövetségbe akarják tömöríteni az összes román pártokat.

Lopás a francia külügyminisztériumban. Lecca Rudolf volt román képviselőt Párizsban aktalopás miatt két évi börtönbüntetéssel sújtották. Lecca két francia hivatalnok segítségével a bukaresti francia követnek, kormányához intézett bizalmas jelentéseit lopta el. Az eset a román államra nézve annál kínosabb, mert a francia követ jelentései Romániáról nagyon szomorú képet festenek. Különösen Jorga kormányzati rendszerét bírálják rosszalólag a jelentések.

* HIREK *

Erdély magyarsága ez évben is megható ünnepség keretében hódolt Petőfi szellemének. Erdély magyarsága ez évben is bemutatta hódolatát a fehéregyházi síkon elesett Petőfi emlékének. Az ünnepség közönsége a segesvári kaszinó helyiségében gyülekezett és innen vonult ki gyalog, zeneszó mellett a fehéregyházi honvéd-emlékhöz, ahol a környék magyarsága 4 ezer főnyi számban gyűlt össze. Az ünnepséget Útő Lajos unitárius lelkész megrázó imája nyitotta meg. A segesvári Magyar Kaszinó dalárdájának éneke és a székelyudvarhelyi Székely Dal-egylet fuvószcenekarának játéka után Ligeti Ernő ismertette nagy hatású beszéd keretében Petőfi Sándor költői egyéniségét. Az alsórákosi vegyeskar éneke

után Máthé Sándor unit. lelkész elszavalta „Petőfi él” c. versét. A mindvégig lebilincselő műsor végén Sándor József szenátor, az Országos Magyar Párt nevében, Trozner Lajos alelnök a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság nevében beszéltek. A segesvári Magyar Kaszinó koszoruját Gábor István elnök helyezte a síremlékre. A különböző küldöttségek koszorú teljesen behorították a síremlék talapzatát.

A délutáni emlékünnepelet este a segesvári városháza nagytermében műsoros estély követte. A segesvári Kaszinó dalárdájának éneke után R. Berde Mária tartott felolvasást Petőfi feleségéről, Szendrey Juliáról. Utána a székelyudvarhelyi dal-egylet énekelt gyönyörű Petőfi dalokat. Majd Kis Elek zene-tanár hegedűszólója következett, zongorán Tompa Lászlóné kísérelte. Végül a segesvári magyar társaság tagjai magyar táncokat mutattak be. A mindvégig lelkes ünnepély után reggelig tartó tánc következett.

A folyó évi Petőfi ünnepély is a nagy költő emlékéhez méltóan sikerült. Különös elismerés illeti ezért Gálos Istvánt, a segesvári Magyar Kaszinó elnökét és rendező társait.

Csikescsón nem szabad az utat kijavítani! Csikescsón lakossága közmunka segítségével ki akarta javítani a községen végig vezető állami utat. Hozzá is fogtak az út kijavításához. A hatóságok azonban beszüntették a munkát azon a címen, hogy az állami út kijavítása nem tartozik a község hatáskörébe.

Edison nagy beteg. Edison, a híres feltaláló súlyosan megbetegedett. Tekintettel 84 éves korára, ha fel is épül betegségéből, többet nem folytathatja munkálkodását.

Habsburg Antal főherceg feleségével Budapestre érkezett. Habsburg Antal főherceg feleségével, Ileana román hercegnővel repülőgépen Budapestre érkezett. A főhercegi vendégek a mátyásföldi repülőtéren szállottak le és egy előkelő budapesti szállodába hajtottak. Habsburg Antal és felesége több napig tartózkodtak a magyar fővárosban és annak szépségeiről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak.

Októberben megint életbe lép a kelet európai időszámítás. A parlament által megszavazott „óra-törvény“ értelmében október elsején megint életbe lép a kelet európai időszámítás. Október elsején tehát az órákat egy órával előre kell igazítani.

Szerelmes majom. Szatmáron történt az alábbi érdekes eset. A városban egy állatsereglet tartózkodott. A majmokat ápoló fiatal ember minden este eljárt egy szatmári leányhoz udvarolni. Egy este az egyik ember szabásu majom ketrece nyitva maradt. A majom a nyomon, ápolója után ment és a leány lakásához érve, a nyitott ablakon át a leány szobájába mászott. Az ápoló azonban már nem volt ott. Erre a majom a leánynak szintén udvarolni kezdett. A leány nagyon megijedt s kiáltozni kezdett. Emberek szaladtak oda, akik megszabadították a tolakodó szerelmes majomtól.

Muzeumba kerül a magyar óceánrepülőgép. Endresz György és Magyar Sándor fel akartak szállni kijavított gépükön. A felszállás azonban nem sikerült. Kiderült, hogy a bicskei kényszerleszállásnál a gép sokkal súlyosabban megrongálódott, mint ahogy eleinte gondolták. A gép hasznavehetetlen és ezért most úgy határoztak, hogy muzeumba helyezik el.

A bolgár király, mint életmentő. A várnai tengerparton nagy vihar dühöngött. Egy bárka a viharban süllyedni kezdett. Boris bolgár király tengerparti lakásának ablakából figyelte a bárka vergődését. Mikor észrevette, hogy a bárkát az elsüllyedés veszélye fenyegeti, motoresónakján az utasok megmentésére sietett. A király a bárka egész személyzetét és utasait megmentette. A királyt bátor magaviseletéért az ország népe lelkesen ünnepelte.

Összeütközött a zalatnai vonat egy autóbusszal. Gyulafehérvár vasuti állomása közelében egy Szászsebes felől érkező autóbusz egyik vasuti átjárónál beleszaladt a Zalatna felől érkező vonatba. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a vonat mozgonya az árokba fordult, az autóbusz motorja felrobbant és a robbanás egy vasuti kocsit felgyújtott. Emberéletben nem esett kár, de az összeütközésnek 5 súlyos sebesültje van.

Szomorú végű repülés. Olmütz városában két repülő próbarepülést végzett. Az egyiknek az ötlete támadt, hogy látogasanak el szülőfalujukba. A látogatás szomorúan végződött, mert a gép a falu közelében lezuhant, a motor kigyulladt és mindkét repülő elégett.

A ditrói perceptor bűne. Partu Nicolae ditrói perceptor a kezelése alatt levő adók összegéből háromszázezer lejt lopott el. A bűnös köztisztviselő bűnét beismerete, de a pénzt elrejtette és eddig nem sikerült megtalálni. Partu úr végzettsége egyébként hat elemi osztály és ezzel az iskolázottsággal került ebbe a felülősségteljes állásba. A képzett magyar tisztviselőket úgylátszik azért kell elbocsájtani, hogy az ilyen csalókat lehessen álláshoz juttatni.

Árviz pusztított az Olt mentén. A sok esőzés miatt megáradtak a székelyföldi patakok és folyók. Különösen az Olt folyó vizét duzzasztották meg az esőzések. Az árviz a learassott gabonában, a sarjban és kukoricában nagy károkat okozott.

Cigányfurfang. A pénzszerzésnek furcsa módját eszelték ki a magyarországi Szarvason a cigányok. Sorra látogatták a szarvasi gazdákat azzal az állítással, hogy a gazda kutyája megharapta őket és a kutya harapásának nyomát meg is mutatták. A gazdák közül többen kiegyeztek a cigányokkal pénzt, étel- és ruhaneműt adományoztak nekik, hogy elhárítsák a cigányok feljelentése után következő törvényes eljárást. Egyik gazda aztán észrevette, hogy a cigányok szeggel ejtettek magukon sebet és ilyen sebekkel jelentkeztek kártérítés végett. A leleplezett szarvasi cigányok kereseti forrása végetért, a szarvasi gazdák pedig egy tanulsággal gazdagabbak, hogy a kutyaharapást a cigánynak akkor is meg kell fizetni, ha nem kutya okozta.

Hogyan vezettek tévútra az oroszok egy angol íróit? Shaw hírneves angol író, akinek magyarországi látogatásáról megemlékeztünk, utazást tett Oroszországban. Shaw a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott oroszországi tapasztalatairól. Csak most derült ki aztán, hogy az angol író az orosz szovjet szemfényvesztő módon félrevezette. A fogadtatást Lunacsarszky népbiztos rendezte. Előzőleg összefogdoszták az uccai koldusokat és szegényeket, szép ruhákba öltöztették és fényes szállodákba szállásolták be őket. Szobáikat a régi cári butorokkal rendezték be. Nehány orosz íróval elolvastatták Shaw műveit. Ezek az angol íróval el-

hogy Oroszországban mű-
egyon népszerűek. Mint
Oroszországban az életm-
viszonyok nagyon rosszak
részére repülőgépen szál-
t a legcsábítóbb déli gyü-
öket és eledeleket. A látó-
óia egész Oroszországban
hiszékenységen mulatnak.
székelykereszturi unitárius
annázium a jövő, 1931—32.
ében is mint teljes főgim-
nium fog működni. Az iskola
vánoossági joggal bír s ma-
nyanyelvű tanulók vallás-
sábség nélkül beiratkozhat-
nak. Az intézet mellett bennla-
és konviktus van. Bennla-
díj egész évre 1500 lej, ét-
ési díj pénzben 4100 lej, ter-
gyben 150 kg. buza, 50 kg.
borica, 5 kg. zsir az iskolai
Az étkezési díjknál a ter-
zetben beszolgáltatatható tété-
azért hagyta meg az előljá-
ságot, hogy a földműves szülők
mekeiknek megkönnyítse a
alást. Távolabbról jövő ta-
ók a termények helyett pénzt
kaphatnak napi ár szerint.
Egyéb iskolai díjak olyanok,
amelyek más felekezeti középisko-
kban is vannak. Jó magaviseletű és szor-
almas tanulók díjkedvezmény-
es segélyekre számíthatnak.
A I. oszt.-ba beiratkozók szá-
mára 5 teljesen ingyenes, 10 fél-
kedvezményes hely van a kon-
viktusnál. Felvételek és segély-
kérvények augusztus 25—
ig adandók be.

**Nem szabad a vasúti kocsik-
ban kisállatokat szállítani!** A va-
súti vezérigazgatósága a kiscsiga-
kocsi és kismemberekre nézve
rendeletet adott ki.
Rendeltette, hogy az utasok a har-
adósztályu kocsiban kisállato-
kat, tehát baromfit, bárányt,
macskát szállítsanak. A rendelet
erősen súlyosan érinti a falusi
lakosságot, de a városi lakosság
széles körben fogja látni.

**Három gyermek megfulladt
egy ládában.** Soroca, regáti köz-
ségben szomorú szerencsétlen-
ség történt. A szerencsétlenség-
nek három gyermek esett áldo-
zatul. Egy Sassu nevű asszony
nagytakarítást rendezett és a
padlásról lehozott egy nagy fa-
ládát. Három kisgyermeké észre-
véltlenül bebújt a ládába, amely-
nek fedele hirtelen lecsapódott.
Az asszony csak órák múlva,
amikor a ládát vissza akarta
vinni a padlásra vette észre a
bajt. Kinyitotta és három gyer-
mekét látta meg belsejében.
Mindhárman befulladtak.

**Horthy Miklós beszéde nem
tetszik a román ujságoknak!**
Horthy Miklósnak a magyar
parlament megnyitása alkalmá-
val elmondott beszédével sokat
foglalkoznak a román ujságok.
A rémeket látó román ujságok
cikkei közül kiragadjuk a kö-
vetkezőket:

A „Patria“ című kolozsvári
ujság magyar és román nyelven
közli a kormányzó beszédének
eredeti szövegét, illetve hiteles
fordítását. Végül is azt vonja le,
hogy a kormányzó beszéde be-
avatkozás mindazon államok bel-
ügyeibe, ahol magyarok élnek.
Ezek után minden magyarázat
fölszöveg — fejezi be cikkét —
és reméljük, hogy a román kor-
mány végre megteszi a szüksé-
ges lépéseket.

A „Natiunea“ című román uj-
ság „Magyarország lesben“ című
cikkében a következőket írja:
Politikai harcok közepette gyak-
ran megfélemedezünk arról, hogy
nyugat felől Nagyrománia leg-
ékekeseredettebb ellensége Horthy
és Apponyi Magyarországja les-
ben áll. Pedig a kihívások tiz-
esztendő óta szüntelenül tartan-
ak. A budapesti külügyminisz-
terium által fizetett ügynökök
tele lármázzák a népek fülét. S
ha kidobják őket az ajtón, visz-

Baromlivész ellen biztos szer-
ve „CALOBIN“

Ne mulassza el megrendelni haszná-
lati utasítással. A literenként 80 L
„CALOBIN“ vezérképviselőt
Cluj-Kolozsvár,
Cal. Mojtör—Monostori-út 87. szám.

szajönnek az ablakon. Hazud-
nak, vádolnak, rágalmaznak és
arcátlankodnak a körülmények-
hez képest, hogy céljukat elér-
jék. Meghamisítják és elferdítik
a nyilvánvaló igazságokat és
gúnyt üznek a statisztikából,
Magyarország titkos fegyverke-
zése minden elképzelhető arányt
felülmulott. A leventék, vitézek,
számtalan sport- és hazafias
egyesület egyetlen eszme szolgál-
latában állanak: visszahódítani
Erdélyt és megteremteni Nagy-
magyarországot... Azt üzenjük
Horthy Miklósnak — írja a Na-
tiunea —, hogy fölszöveg hiába
fáradoznia, ne felejtse el, hogy
Nagyrománia hadserege sem al-
szik és számítása balul üthet kil-

**Gyilkolt félelmében a zágoni
csendőrparancsnok.** Zágon köz-
ségben Bacz Elek gazdálkodó
tölti be az éjjeliőri tisztet. Egyik
éjjel Bacz Elek Kertész Lajos
szolgalegénnyel teljesített szol-
gálatot. Hajnal felé elmentek a
csendőrségre jelentkezni. A
csendőrőrmester állítólag ijedt-
ben, hogy merényletet akarnak
ellene elkövetni, kilőtt az abla-
kon. A lövés Bacz Eleken halá-
los sebet ejtett. A szerencsétlen
ember kötelességének teljesítése
közben esett áldozatul egy gyá-
va csendőrőrmester golyójának!

Szerencsés repülőgép baleset.
A római repülőiskola egyik ta-
nulója gyakorlatozás közben el-
vesztette uralmát a gép fölött.
A tanuló erre ejtőernyőjével le-
ugrott és sértetlenül földet ért,
míg a repülőgép leszállt, anél-
kül, hogy kárt szenvedett volna.

Rablógyilkosság a Regátban. Supka község korecsmárosát egy regáli rablóbanda nagy kegyetlenséggel megölte és azután a korecsmát kirabolta. A tetteseket a csendőrség elfogta.

Meghalt, mert felhevülve ugrott a hideg vízbe. Gangel István tizenhat éves kiskőrösi kereskedősegéd a kalocsai káptalan Kékes-pusztájára ment ki látogatóba öccséhez. A husz kilométeres utat Kiskőröstől Kékesig kerékpáron tette meg, ahol eltikkadva a rekkenő hőségtől, meg akart fürdeni a közeli tóban. Alig ért azonban a hűvös vízbe, szivgörcsöt kapott s pillanatok alatt elmerült a habokban. Az öccse kiáltozására elősiető emberek már csak a holttestét emelhették ki a tó mélyéről.

Segítsetek! A k isszántói jégkárosultak részére Farkas János k isszántói ref. lelkészhez a következő adományok folytak be: Benke Árpád Palotilva, nagyszalontai szövetkezet 100—100, Nőszövetség Máramarossziget 500, Gáspár István műkerész Olthévíz 200, Balajthy Jenőné Biharpüspöki 75 lei. Nagyszántó és Biharpüspöki községek természetben 12 mázsa zöldséget adományoztak a károsultak javára.

Ősz Róza árpástói ref. tanítónő a felsősófalvi tűzkárosultak részére 150 drb. szötesneműt gyűjtött az árpástói lakosok között. A nemes adományt Gr. Bethlen Lászlóné eljuttatta a felsősófalvi tűzkárosultak részére.

A felsősófalvi tűzkárosultak megsegélyezésére a brassói ref. elemi iskola IV-ik osztályának fiú és leány növendékei műsoros délutánt rendeztek. Szerepeltek: Hajós Klára, Csákány Iluci, Tőkés Klára, Havlin Mar-

git, Bagoly Margit, Csáthó Ilona, Salámon Sanyi, Butta Sándor, Imreh Béla, Bereczky Mária, Hajós Józsika és Gál Mariska. A műsoros délután a brassói kénsav és műtrágyagyár igazgatójának Hajós Andornak kertjében folyt le. A rendezés és vezetés nehéz munkáját Tőkés Irén végezte. Az összeget az Országos Magyar Párt brassói tagozata útján a felsősófalvi tűzkárosultak javára juttatták.

Ma mikor a biztosító intézetek olyan nehezen fizetnek, örömmel adunk helyet az alábbi levélnek:

A „Minerva“ Biztosító Rt.

tekintetes Igazgatóságának

Cluj-Kolozsvár.

Alulírott vajdakamarási gazdák, akiknek a jégeső folyó évben teljesen elverte a termését, hálás köszönetünket fejezzük ki jégkárunk gyors és megelégedésünkre történt felvételéért. Különösen pedig azért, hogy a 80 és 100%-os kárainkat a szokásos őszi esedékesség előtt, már most azonnal kifizette az intézet teljesen kamatmentesen.

Amidőn ezen előzékenységükért ismétellen köszönetünket nyilvánítjuk, kijelentjük, hogy a „Minerva“ Biztosító Intézetet minden gazdatársunknak ajánlani fogjuk, mint a legmegbízhatóbb biztosító intézetet.

Vajdakamarás, 1931. júl. 30.

Teljes tisztelettel: Kertész Márton ref. lelkész, Farkas Dániel Gy. k. bíró, Varró Miklós k. pénztárnok, Lengyel Béla, Jacob Petean, Török Miklós, Kenderesi István, Gantz Mózes, Roznyai Sándor, Novai István, Felházi András S., Farkas András M. A gazdák nevében és megbízásából Kertész Márton ref. lelkész, Farkas Dániel községi bíró.

Művelődési mozgalmak

MEGERKEZETT A HOSSZÚ EMLÉKKÖVE GERNYESZEG RE. Gernyeszeg községben nagy ünnepség keretében fogadták a hősök emlékkövét. A követ Mezőhárd József kőfaragó készítette és ennek halála után a munkát Szilveszter Fejlesztette be. Az ünnepségre négyes sorokba vonult ki Gernyeszeg község lakossága, a Nőszövetség tagjai mindnyájan egy-egy csokor virágot vittek. Az ünnepség keretében Csekme Ferenc lelkész olvasta fel a gernyeszegi hősihalottak névsorát és tartott imát értük. A követ megkosztarták Gr. Teleki Margit, dr. Gr. Teleki Domokos és Csekme Ferencné. A megkosztortás után a Nőszövetség tagjai az általuk hozott csokrokat egy szekérra helyezték és ez a szekér jelképezték a 62 hősi halott temetését. Ezzel a szekeren szállították a követ az állomásra a templomig. Menetközben zsoltárokat énekelt az ünnepi közönség. A köv leleplezése aug. hó végén fog megtörténni.

LELKÉSZBEIKTATÁS NAGY-GALAMBFALVAN. A nagygalambfalvi ref. egyház szűk népség keretében iktatta be hivatalába meghívás útján választott új lelkészét, Szabó Gyula volt kiskőrösi papot. Az új lelkész megérkezésekor a presbiterium tagból álló lovas bandérium, a tűzoltók és a Nőszövetség tagjai várták. Az egyházi zenekar megérkezésekor dalokat adott elő a diszkapunál Bene Sándor fogadta, a paplakban pedig a kisgalambfalvi ref. lelkész mondott szívbesszólo beszédet.

Influenza, torokgyulladás, csúcsuhurut, az orr és garat elzáródása, a mandulák, a fül és szem megbetegedése esetén gondoskodjék arról, hogy gyomrába belei természetes „FERENC JOZSEF“ keserűvíz használata által többször és alaposan kitisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a FERENC JOZSEF víz orbáncnál és mandulázal járó betegségeknel is a szenvedő emberiségnek nagy segítő gálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Haladnak a magyar kiskgazdák!

Békessy Jenő magyar földművelésügyi miniszteri tanácsos, a budapesti rádióban nagy érdeklődéssel tartott arról, hogy Magyarországon a kiskgazdák milyen nagy előhaladást tettek az állattenyésztés terén.

Békessy Jenő előadásában rámutatott arra, hogy az elmúlt tíz esztendő a fejlődés jegyében telt el. Ennek a fejlődésnek egyes állomásait az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által évenként rendezett tavaszi tenyészállat vásárokon szereplő kiskgazdák kiállított állatai jelzik.

A kiskgazdák különösen a tenyészbika nevelés terén mutatnak olyan fejlődést, amelyre nem voltak Magyarországon földművelésügyének vezetői előkészülve. Így például *Csepreghy István* alsóki kiskgazda a tavaszi tenyészállatvásáron egy *Roland* nevű bikát adott el. A bika 16 hónapos, tehát egy és egy-negyed éves volt.

Ezért a bikáért *Csepreghy* gazduram 2500 pengőt, tehát csaknem 75 ezer lejt kapott. A kiállításon igen nagy sikert ért el *Ráskó József* ugyancsak alsóki kiskgazda. Ő *Kari* nevű 17 hónapos, saját nevelésű telivér szimmentáli bikájával az uradalmi bikákkal együtt történt bírálat során második díjat nyert. Ez nem kis siker, ha meggondoljuk, hogy hány ezer és tízezer holdas uradalom versenyzett ezért a díjért szebbnél-szebb bikákkal! *Ráskó József* nek egyébként egy másik bikája is elismerő oklevelet kapott.

Hogy a kiskgazdáknak ez az előretörés nemesak véletlen, hanem a rendszeres munka eredménye, mutatja az, hogy több kiskgazda nyert el szép díjakat a tavaszi kiállításon. Így *Cseplő Imre*, fonói kiskgazda *Móric* nevű bikájával harmadik díjat nyert.

A magyarországi kiskgazda tenyésztők állattenyésztésének fejlődésére jellemzésül közöljük, hogy nagyon sok dunántúli kiskgazda adott el a kiállításon 40 ezer lejt körüli áron bikaborjukat.

Békessy Jenő nagyérdeklődésű előadása szolgáljon a mi kiskgazdáinknak is tanítással és lelkesítéssel. Látjuk, hogy a gabonaértékesítés terén milyen nehézségekkel kell gazdáinknak megküzdeniök. Látjuk azt, hogy sokszor a gabonát a gazda értéken alul kell, hogy elpocsékolja, mert a kereskedők kihasználják szorult helyzetét. Igaz Romániában a haszon és tenyészállatértékesítés előtt nem áll olyan jövő, mint Magyarországon, de mikor a gazda jövő évi vetési tervét elkészíti, mégis csak figyelembe kell vennie a magyarországi tapasztalatokat. Főképpen pedig úgy kell beosztania szántóföldjeit, hogy a gabonaneműek rovására termeljen több takarmány növényt és a takarmányon tartson haszon és tenyészállatokat.

A többtermelés nemesak abból áll, hogy a gabonatermelést okszerű talajműveléssel, trágyázással és nemesített vetőmagvak alkalmazásával fokozzuk, hanem abból is, hogy a termelési ágakat a piac kívánalmainak megfelelően változtassuk meg.

Kiskgazda Ióverseny Marosvárhelyen. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület és a Marosmegyei Földművelés Szövetség által Marosvárhelyen 1931. évi szeptember hó 3-6 napjain rendezendő mezőgazdasági, ipari és kiskállattkiállítás alkalmából szeptember hó 6-án, vasárnapon kiskgazda Ióversenyt és kiskgazda fogatversenyt is rendez. A Ióversenyen

csak kiskgazdák vehetnek részt három évesnél idősebb lovakkal, nyergelés nélkül. Tiszteletdíjjal kap az első, második, harmadik beérkező, ezenkívül ajándéktárgyak és pénzjutalmak is lesznek.

Kiskgazda fogatdíjazás is lesz, löcsös kocsiba fogott kettős fogatok részére. Elbíráltatnak a lovak, azok szerszámozása, a kocsis minősége, indítás, ügetés

A kiskgazda Ióversenyt és fogatdíjazást mulattató tréfás verseny követi. Ennek feltételeit a helyszínen fogja a rendezőség közhírré tenni.

Vessünk szösös bükkönyös rozsot! Az idej takarmány inséges esztendőben fordítsunk nagy gondot arra, hogy a téli takarmányozást minél későbbben kezdjük meg, a nyári takarmányo-

zást pedig minél hamarább. Erre a célra olyan takarmány növényeket kell vetnünk, amelyek késő ősszel vagy kora tavasszal bőséges kaszálást adnak.

Kitűnően megfelel ilyen takarmánnyal a rozssal vetett szösös bükköny. Ezt lehetőleg már augusztus hó folyamán el kell vetni, hogy ideje legyen a kedvező idők alatt megbokrosodnia és megerősödni. Vetése úgy történik mint bármilyen gabonának, vigyázni kell azonban arra, hogy ne vessünk tavaszi bükkönnyt a rozssal, mert ez a téli fagyok alkalmával könnyen kipszutul.

A szösös bükkönyös rozs ősszel és tavasszal szolgáltat kitűnő takarmányt. Sokszor már április hónap elején megkezdhetjük kaszálását.

Jó tanácsok kezdő gyümölcstermelők számára. Kovács Sándor erdőszádai előfizetőnkől általános érdeklődésre számot tartó cikket kaptunk. Kovács Sándor cikkében kifejti, hogy az eredményes gyümölcstermelésnek három feltétele van: 1. a szakértelem, 2. a szeretet a gyümölcsfák iránt, 3. munka és jóakarát. Ha az elsorolt három feltétel közül valamelyik hiányzik a gyümölcstermelő rá fog fizetni munkájára.

A fiatal gyümölcsfát Kovács Sándor előfizetőnk a kis gyermekhez hasonlítja. A gyermeket is gondos nevelésben és ápolásban kell részesíteni, hogy vihar-edzett férfiú legyen belőle. Ennél a munkánál úgy a gyermek, mint a nevelésnél fontos szerep jut a szeretetnek. Szakértelemre már a kezdet kezdetén szüksége van a gyümölcstermelőnek, ha nem vásárol megfelelő fajtajú fákat tíz év múlva jön rá, hogy hiába dobott ki egy esomó pénzt. Vannak lelkiismer-

etlen emberek, akik nem is növényfákat adnak el drága pénzért. Késő bánat és helyrehozhatatlan hiba ha a gyümölcstermelő ezt csak akkor veszi észre, mikor fái már teremnek. Előfizetőnk szomorú példákat sorol fel arra vonatkozólag, hogy milyen nagy kár származik abból, ha valaki nem vásárol megfelelő oltványokat.

Megemlékezik előfizetőnk cik-

kében az ültetésnél elkövetett hibákról. A magunk részéről ezzel kapcsolatban éppen arra akarunk rámutatni, hogy az őszi ültetésű gyümölcsfák számára az ültetőgödörket megfelelő méretben ahogy azt lapunkban sokszor megírtuk, már most meg kell ásni, hogy a föld megérhesen. Ehhez már igazán kevés szakértelem csupán egy kis jóakarát szükséges.

PIAC

Teljesen esődbe jutott a romániai gabonaértékesítés ügye! Amint a „Magyar Nép“ előző számaiban is rámutattunk az új gabonaértékesítési törvény nem tudott rendet teremteni a romániai gabonapiacra. Sőt az történt, hogy a gabona ára napról napra esik, a kenyér pedig drágul, mert a pékeknek állami rendelkezés folytán bélyeget kell ragasztaniuk a kenyérré.

Hogy a teljesen elhibázott gabonaértékesítési törvény milyen visszaes helyzeteket teremt, jó példa erre a szatmármegyei gazdák esete. A szatmármegyei gazdák a buza értékesítésnek igen különös módját eszelték ki. Csehszlovákiában ugyanis az elcsépeelt gabonát csak beviteli vám ellenében lehet beszállítani. Csépeletlenül azonban, tehát kalászbán, a buza vámmentesen vihető Csehszlovákiába, csupán a szalmaért kell csekély vámot fizetni. A szatmármegyei gazdák Halmi környékéről nagy mennyiségben szállítják Csehszlovákiába a csépeletlen búzát. Ott elcsépelelik, a termést jó áron eladják, sőt az elcsépeelt szalmát visszahozzák Romániába, mert a visszahozott szalma után megtérítik a kivitelkor fizetett csehországi vámot. Így jóformán csak a szalma fuvardíja terheli a gazdát, ez pedig bőségesen

megtérül azzal, hogy Csehszlovákiában sokkal magasabb áron lehet a búzát eladni, mint Romániában.

Egyébként a törvény által kiállításba helyezett prémiumot eddig még egyetlen esetben sem fizették ki.

IPARI ROVAT

Pékek tiltakozása a kenyérbélyeg használata ellen. A kenyérbélyeg rendelet általános elégedetlenséget okozott. Az erdélyi és bánági pékek ez ügyben kongresszust hívtak össze Kolozsvárra és kimondták, hogy, ha a kormány nem változtatja meg a kenyérbélyeg rendeletet, az összes erdélyi és bánági pékek beszüntetik a kenyérsütést.

Milyen okmányok szükségesek a cégbejegyzési kérelmekhez? A régebbi idő óta fennálló cégek új cégbejegyzési kérelmeihez az állampolgársági okiraton kívül csak arról kell mellékelni egy bizonyítványt, hogy a cég időközben nem szűnt meg. A külön engedélyhez kötött cégek új bejegyzéséhez erkölcsi bizonyítvány is szükséges.

MULATTATÓ

A JO TETT.

Ki az éhezőnek

Szel karaj kenyeret,

Jóságos teltével

Fölszárít könnyeket.

Ki egyszer is tesz jól

Az Isten nevében:

Fölrják a nevét

Ódafönt az égben.

Egy karaj kenyérért

Ad az Isten százat,

Megnöveszti magvát

A búza-kalásznak.

Havas István.

A majmok világából.

A majmoknak számtalan faja van, melyeknek külseje igen különbözik egymástól, nagyságuk nemkülönben, mert vannak, melyek természetre nézve sokkal hatalmasabbak az embernél is, mások pedig csak olyan aprók, mint a mókus. S e kettő közt aztán számtalan fokozat ismeretes.

Mindenesetre legfeltünőbbek az ugynevezett emberalakú majmok, melyek közé négy is tartozik, u. m.: a gorilla és csimpánz Afrika lakói, s az orangután és gibbon, melyek Azsia délkeleti része a hazájuk.

Nagyságban ezek után a kutyaszabásúak sorakoznak. Ezek testalkatra már jóval távolabb állanak az embertől, s mint a nevük is mutatja, sokban a kutyára emlékeztetnek, különösen a fejük. Sok fajnak köztük hosszú farka van, mások farkatlanok, a minthogy egyáltalában nagy és sokféle eltérések észlelhetők az egyes fajok közt.

Harmadik család a szélesorruak családja. Ide tartoznak a fogodzó farkuak, mint pl.: a kók, valamint a csuklyás majom s mások.

Végül a legkisebb majmok családja a karmosaké, melyek általában aprók s külsejüket tekintve a mókusra emlékeztető állatkák. Azonban bármennyire különböznek is külsőre egymástól, abban általában megegyez-

nek, hogy igen ügyesek, értelmesek, s a megfigyelők sok olyasmit jegyeztek fel már róluk, ami míg egyrészt csodálkozásunkat méltán felkeltheti, másrészt a legmulattatóbb olvasmányul is szolgálhat. Az alábbi cikk a gorilláról szól.

A gorilla.

A gorilla mindenféle majmok közt legnagyobb, legerősebb, magassága ugyan csak olyanforma, mint egy alacsonyabb férfié, hanem sokkal természetesebb, izmosabb, vaskosabb s e tekintetben a leghiresebb birkozó vagy erőművész se vetekédhetnék vele. Arca, tenyerei, talpai csupaszok, míg teste többi részét sötétszürkés, hosszú, bozontos szőr fedi, de az öregek melle és háta közepe rendszeren meg szokott kopaszodni. Tenyere s fülkagylója majd épen olyan, mint az emberé, még a fülcimpája is meg van. Hanem fogazata az már nem olyan gyenge, mint az emberé, hanem olyan hatalmas, hogy akár a tigrisé sem különb.

Ritka állat lévén a gorilla, nagyon ritkán is sikerül abból egy-egy fiatalit elevenen elfogni, vagy épen Európába áthozni. Egy orvos tett egyszer szerencsés véletlen folytán egy fiatal gorillára szert, mely aztán nála, míg Afrikában tartózkodott, huzamosabb ideig

Gorilla.

Gorilla kézfeje.

Gorilla talptenyere.

élt, azután pedig egyik európai állatkertbe került.

Itt az állatkertben aztán megfigyelték szokásait, természetét s igen sok érdekes dolgot jegyeztek fel róla.

Midőn az állatkertbe került, körülbelül két éves lehetett. Az emberek közt nagyon szívesen időzött, de különbséget tett köztük. Az apró gyermekekhez nagyon kedves volt s gyakran csókolgatta azokat és minden csinyjüket békén tűrte. A nagyobb gyermekekkel már korántsem bánt olyan gyöngéden, őrmest kergetőzött ugyan velük az asztal és székek körül, de közben-közben hol az egyikre, hol a másikra dévajkodva jókat esapott tenyerével. Ha valamelyik nő a karjaiba vette, azért igen hálás volt s látható örömmel ott maradt volna, akármeddig. A felnőtt férfiak iránt pedig illő tiszteletet tanusított.

Egész életmódja az emberéhez hasonlított. Reggel rendszeren nyolc óra tájban ébredt fel. Ilyenkor ágyában felülve nagyot ásított, emitt-amott megvakarta a testét s egy darabig még álmosan, kedvtelenül bámult magára elébe, míg csak a rendes pohár tejét oda nem adták neki.

Amint ez bekapta, rögtön felvidámult s kiugorva az ágyáról, azt nézte: mit találhatna, amivel játszani lehetne. Majd kinézett az ablakon, tapsolt, ugrándozott s ha lehetett, ápolójával játékba keveredett. Ezt az embert különben is nagyon szerette s ha az el akart tőle távozni, rettentő sivalkodásban tört ki a kis majom. Különben mindig ennek a társaságában volt s ezzel együtt étkezett.

Kilenc órákor megmosdatták a majmot, ami nagyon tetszett s e felett való öröme hangos dünnnyögéssel nyilvánította.

Reggelire — amugy német módra — egy pár virslit kapott, vagy füstölt hust sajttal és vajaskenyeret. Utána egy pohár sört, amit mód nélkül kedvelt s nagyon ügyesen ki tudott inni, még pedig úgy, hogy két kezével szépen szájához emelte az öblös poharat, az egyik lábával pedig alólról tartotta s úgy kortyantotta fel egy hajtókára, mint a leggyakorlottabb sörivő.

Nagyon szerette a gyümölcsöt is s ha cseresznyét kapott, abból ügyesen kiszedegette a magot.

Az ebédjét az ápoló felesége szokta neki hozni egy órákor. Ezt az időt mindig igen türelmetlenül várta a majom s ha az asszony csöngetett, rögtön odarohant s ő nyitotta neki ki az ajtót. Alig tette le az asszony az ebédet, a majom tüstént sorra vizsgálta valamennyi edényt: melyikben mi van s ha valami kedvenc ételére akadt, meg nem állhatta, hogy ki ne csipjen belőle. S ha aztán ilyenkor ápolója egy kicsit nyakonlegyintette, akkor megbunyáskodott s illedelmesen várta, míg az ebéd megkezdődik.

Ekkor aztán hozzáfogott. Előbb megette a levesét, aztán a főzeléket vagy egyebet, de legjobban örült neki, ha sültcsirke is volt. Különben épen nem volt válogatós, megevett mindent, amit az ápolója s bizony mennyiség dolgában se maradt mögötte.

Gond volt rá, hogy illedelmesen egyik s a kanalat nagyon ügyesen is használta, de azért, ha azt hitte, hogy nem figyelnek rá, bizony mindjárt csak a szájával habzsolta a tányérból.

Ebéd után déli álmot aludt, ami vagy másfél óráig tartott s azután felkelve, vidáman játszogatózott egész estig.

Vacsorára tejet vagy vajaskenyeret kapott, kilenc órákor pedig ágyába feküdt s miután gypaju-takarójába beburkolózott, csakhamar elszenderedett. De míg ez bekövetkezett, addig ápolójának okvetlen mellette kellett ülnie, különben el nem aludt volna. Még jobban szerette azonban, ha ápolójával hálózott egy ágyban, ekkor átölelte, fejét rábátotta az emberre. Egész éjjel mélyen aludt s nyolc óra előtt ritkán szokott felébredni.

Egy ízben beteg lett s erős láz ágyba döntötte, hol aztán vagy egy hétig gyakran köhögve feküdt s valóban szánalomramélt volt, annyira meglátszott rajta, hogy szenved. Betegsége alatt mérges, kedvetlen volt s ha

rapott is, ha hozzáérttek. Az orvos valami ke-
serű orvosságot rendelt neki, de miután ta-
pasztalta, hogy ugyanesak kellemetlen az ize,
soha se lehetett bevéteri vele s amint látta,
hogy az orvosságos kanállal közelednek felé,
hústént a fejére rántotta a takaróját.

'Allapota azonban mégis jobbra fordult,
étvágya megjött, olykor-olykor örömeben tap-
solt s a nyelvét öltögette. Egészségének azon-
ban nem soká örvendhetett, mert pár hónap
mulva a tüdővész, a közönség rendkívüli saj-
nátatára, kioltotta az életét. Szivos Béla.

Apróságok * Adomák

Az asszony szíve.

Egy gazdaember vásárra ment
a feleségével. Az ember tehenet
akart venni, az asszonynak meg
a városban volt több kisebb el-
intézni valója. Elváltak hát, hogy
hamarább végezhesenek, aztán
sielhessenek haza, mert az ass-
zonynak kicsiny gyermeke volt
otthon, akit még szoptatni kellett.
A dolgát azonban hamarabb is
elvégezte, mint ahogy gondolta,
elindult hát, hogy megkeresse
férjét, aki megígérte, hogy várni
fog rá a vásártéren.

Ütközben egy elhagyott ház
mellett haladt el, ahonnan gyer-
meksíráns hangzott ki. A ház
olyan üresnek és barátságtalan-
nak látszott! Az anya szíve meg-
esett a síró kis gyermekén, be-
nézett a házba, hát csakugyan
nem volt ott se férfi, se asszony,
csak a kis gyermek sirt a bölcső-
ben, a rendetlen, piszkos szoba
közepén. Láthatólag éhség kí-
noztta szegénykét. A jó asszony
mellére vette a kis elhagyottat
és gyönyörködve nézte, milyen
mohón szivja a tejet.

Egyszer csak gyorsan beta-
szítja valaki az ajtót és valamit a
földre dobva így kiált:

— Fogd ezt a pénzt és tedd jó
helyre!

Azzal becsapja az ajtót és ami-
lyen hirtelen jött, el is rohant újra.
Az asszony megint egyedül marad
a gyermekkel. Mikor a kicsi végre
elaludt, hátranéz az asszony és
csodálkozva látja a földön saját
férjének pénzes zacskóját, s
honne az összes pénzt, amit ha-
nyról magukkal hoztak, hogy
tehenet vehessenek. Örömmel
rejtette keblébe a pénzt és föl-
kereste férjét, akit nagy bánathá-
nyulva talált. Ő már jól tudta,
hogy miért. Persze, ellopták a
pénzt. Annál jobban megörült
azonban, mikor meghallotta a cso-

dálatos esetet, hogy az ő saját
feleségére bizta tévedésből a
pénzt a tolvaj. A tehenet meg-
vették és boldogan hajtották
haza.

Tévedés!

— Ha ezt a szert rendszere-
sen használja, — mondja az or-
vos egyik betegének, — hetven
esztendeig fog élni.

— Mondja csak orvos ur, nincs
valami más szere? Én ugyanis
már nyolcvanöt éves vagyok!

Tanácsadó

Minden tanácskerő leveléhez
megköszönendő 20 lei.

Ujabb hír a gyógynövénygyű-
tésről! Fölvívom a gazdák figyel-
mét, hogy most nagyon keresett
cikk az *anyarozs*, ezért gyűjtsék
azt, mert minden mennyiségben
és igen magas áron beváltjuk a
kolozsvári gyógynövénykísérleti
állomáson (gazdasági akadémia).
Keresett cikk továbbá a *cintória*,
pukkantó- (maszlag) levél, *belén-
dek*-levél, *martilapu*-levél, (tere-
getett áru). u. i. nem szabad össze-
gyűrni a levelet, hanem laposan
el kell teregetni száradás végett.
A keskenylevelű *útifű* levele, a
papsajtlevél (kézzel csipett szár-
mentes levél), *nadragulyalevél*,
tüdőfü levél és a *zsurló* ma szin-
tén keresett cikke, amelyeket a
gyógynövénykísérleti állomáson
beváltunk. Bővebb felvilágosítás-
sal szolgál alulírott. Aki kiküres-
magot gyűjtött, az szállítsa be
minél hamarabb az előbb nevezett
beváltó állomásra. *Dr. Péter Béla*.

„Gyergyóremete”. Miután kér-
désük több előfizetőnket érdekel-
heti, a választ lapunkban adjuk
meg. Posta és távirat iskolá-
Románia területén több város-
ban van s ezek közül Erdélyben
Nagyváradon és Temesváron. Az
előbbi neve Școala Profesională
P. T. T. Oradea, míg a második

neve Școala Superioară P. T. T.
Timisoara. A nagyváradai isko-
lába való felvételhez elegendő a
4 középiskola elvégzése, abszol-
váló bizonyítvánnyal s ezen tan-
folyam egy évig tart s ha ezt el-
végezték, ugynevezett „impegat”-
ok lesznek a tanulók. A temes-
vári iskolához, amely már fel-
sőbb iskola, baccalaureatus (érett-
ségi) szükséges s ez az iskola 2
évig tart. Az iskola tartama
alatt a hallgatóknak van ugyan
fizetésük, azonban ezt kézhez
nem kapják, mert ebből fizetődik
az illető kosztja, lakása, stb.
Mindkét iskolára áll az hogy fel-
vételi vizsgát kell tenni és pedig
több tárgyból amely tárgyakat
az iskola igazgatósága határozza
meg s ez az általános műveltség-
nek a fokmérője, mert csak azo-
kat veszik fel az iskolába, akik a
vizsgán megfeleltek. Ezen kívül
van még egy másik akadály is s
ez az, hogy csak korlátozott szá-
mu hallgatókat vesznek fel s ép-
pen ezért a felvételi vizsgákat
nagyon szigorúan veszik, mert a
kijelölt létszámon felül, amely
tudomásunk szerint 45 hallgató-
ra szól, nem vesznek fel. A fel-
vételi vizsga szept. 15-én törté-
nik, azonban előzőleg be kell ad-
ni legkésőbb aug. 31-ig a kér-
vényt erre a címre: Direcțiunea
Generală P. T. T. București (Di-
recțiunea Invățământului). A
kérvényhez csatolandók a követ-
vetkező okmányok: állampolgár-
sági, erkölcsi, iskolai, katonai (21
éven felül), orvosi bizonyítvá-
nyok, továbbá egy közjegyző ál-
tal hitelesített olyan nyilatkozat,
hogy a tanfolyam elvégzése ese-
tén 6 évig köteles a posta szolgál-
latában maradni. Az előző évben
a felvételi vizsga a következő
tárgyakból állott: román nyelv
és irodalom, történelem, ábrázoló
mértan, földrajz, számtan és fi-
zika. Lehetséges, hogy ez évben
is ugyanezen tárgyakból lesz a
felvételi vizsga, azonban nincsen
kizárva, hogy újabb tárgyakat

vesznek hozzá, hogy a vizsga anyaga nagyobb legyen s így a jelöltek részére a kevés számú hely miatt a felvétel megnehezítettessék. Sziveskedjenek tehát közvetlenül az általunk említett iskolák valamelyikéhez fordulni, mert az itteni postaigazgatóság bővebb felvilágosítást nem tud nyújtani s onnan kérjenek természetesen román nyelven egy iskolai tájékoztatót. — Vasuti iskola is van több az ország területén s minden üzletvezetőség székhelyén van az érettségizettek részére az ugynevezett Scoala de Miscare C. F. R., míg a tanoncok részére, akik a műhelyben nyernek majd alkalmazást, a Scoala de Ucenici Atelierul Principal C. F. R. Ilyen iskolák vannak például itt Kolozsváron is s azonkívül Brassóban, Temesváron, Aradon stb. Itt is a felvételi vizsga letétele után veszik fel a jelölteket az iskolába. Ez utóbbiakra nézve is az iskola igazgatóságok adhatnak bővebb felvilágosítást.

B. J. A Lloydul Romana Biztosító Intézet, amelynek székhelye Temesváron volt esődbe került s ilyenformán a pénzükhöz aligha tudnak egyhamar hozzájutni. — Fentjártunk a „*Minerva*” Biztosító Intézet vezérigazgatóságánál, ahol a következő tanácsot kaptuk: Forduljanak lapunkra, valamint a vezérigazgatóságra való hivatkozással a „*Minerva*” Biztosító R. T. Timisoara—temesvári vezérigazgatóságához, Városház-utca 9. s kérjék meg, hogy a esődtömeg gondnoknál járjon el s közölje Önökkel az eredményt.

P. A. A Bazilika sorsjegye csaknem teljesen értéktelen, mert ezen sorsjegyek kibocsátása a háboru előtt és korona értékben történt s a korona teljes leromlása miatt majdnem értéktelenné vált. Ha a főnyereményt nyerné meg, akkor is alig juthatna néhány lejhez, mely még az érdeklődő portó-költséget sem fedezné. Tehát nem érdemes az üggyel foglalkoznia.

K. T. Szilágybatta. A küldött minta a gyöngyajak egyik változata. A nálunk előforduló a szőrös alak, míg Önöknél a csupasz alak fordul elő. Azért ez is használható teának.

Szerkesztői üzenetek

A hátralékos előfizetőink felszólítását tovább folytatjuk s azokhoz, akik még eddig nem kapták kézhez a kitöltött postautalványt, rövid időn belül eljuttatjuk. Ismételten felszólítjuk tehát a hátralékosokat, hogy a feltüntetett előfizetési díjat az utalvány felhasználásával igyekezzenek minél előbb beküldeni, mert csak az előfizetésükkel rendben levőknek küldhetjük tovább lapunkat.

S. J. Apáca, N. B. Józsefháza, B. I. Kézdivásárhely, H. Gy. Otelek, B. I. Maroskeresztur, P. F. Petrozsény, A. Gy. Erzsébetváros, J. L. Oroszhegy, D. Gy. Tölgyes, Sz. I. Zsibó, M. A. Magyaró, B. F. Felsőújvár.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. P. Brassó 170 és 175 (r. 1931. dec. 31-ig), O. J. Kobátfalva 170, F. B. A-é Ujtusnád 170, K. L. Székudvar 170, Sz. D. Csikszentmihály 440, B. Gy. Haró 500, V. J. Kisiratos 225, Dr. Gy. J. Ikland 175, Sz. M. L. Gernyeszeg 175, T. I. Marosvásárhely 175, Id. N. F. Mezőpanit 175, V. O. M.

Kelemenelke 175, E. L. E-é Ujtusnád 170, M. G. Nagybacon 175, A. A. Zágon 175, Sz. K. Zágon 175, B. S. Papolo 175, P. I. Kézdiszentlélek 175, B. Gy. Tatrang 175, R. P. Apateleak 175, Sz. J. Tordaszentlászló 175, M. J. Korond 131, a kért könyvek elküldve, V. S. Bala 175, B. K. Csittszentiván 175, M. J. S. Körösfő 170, Hitelsz. Ketesd 175, S. J. Apáca 95, B. P. Borosbenedek 175, G. S. Bihardiószeg 175, Sz. S. Belényes 175, H. J. Magyarfráta 175, P. A. Borbátviz 95, D. J. Marosvásárhely 220, B. S. Alpes-tes 175, M. P. Felsőrákos 175, P. A. Alsórákos 170, V. F. Csikmadaras 345, özv. T. F.-né Kisilyle 175, özv. Sz. J.-né Görgényszentimre 175, B. A. Pókakeresztur 175, K. F. Marosnyáglak 175, M. Ö. Torda 170, S. T. Zernest 100, G. F. Héderfája 175, M. G.-né Kisszántó 245, Sz. J. Érszölös 340, Sz. J. Bukarest 300, K. K. Zágon 100, O. S. Kissolymos 205, K. J. Választ 165, M. J. Asszonyvásár 170, Sz. J. Kibéd 170, K. N. P.-né Székfalva 175, F. M.-né Krasznacégény 170, özv. B. D.-né 48, Hitelszöv. Kisiratos 1179, Ifj. K. J. 175, Fogy. Ért. Szöv. Backamadaras 175, K. F. Nagyvárad 170 Lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Gazdaságban bármilyen állást elvállalnék. Jó bizonyítványokkal rendelkezem s nagy ismeret-séggel bírok a gazdaság bármelyik ágában. Leveleket „*Iszpan*” jellegre a kiadóba kérek.

Intézőt keresek 360 holdas gazdaságom vezetésére. Ajánlatokat fizetési igényekkel *Borbély Kálmán, Zoreni (Lompérd) jud. Cluj* címre kérek.

45 hold kerti birtok eladó, haszonbérbe, esetleg felibe felszereléssel kiadó. Továbbá 60 éves művelt földbirtokos, ügyes falusi asszonyt olvonne feleségül. *Cím a kiadóban.*

RADIÓSOK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk a nb. előfizetőink figyelmét arra, hogy kiadóvállalatunknál, a Minerva R. T.-nak rádióosztályánál a legjobb minőségű külföldi rádiókészülékek kedvező és jutányos részletfizetési feltételek mellett szerezhető be. Érdeklődőket az osztály megbízottai a készülékek bemutatására vételkötelezettség nélkül keresik fel. Nagy előnyt jelent a vevő részére, hogy a készülékek helyszínen kipróbálva, az ottani viszonyoknak megfelelően felszerelve és annak kezelésére kitanítva kaphatja kézhez. Érdeklődők forduljanak a Minerva R. T. Rádióosztályához, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Keresek egy nemeslelkű magyar uricsaladót, aki egy 10 éves román. kath. vallású árva kis leánykát magához venne a következő évről teljesen ingyen. Levelek s érdeklődések „Arva kislány” jellegre a kiadóba küldendők.

12 osztályú készpénz sorsjáték

Ha nyerni akar nagy összeget, siessen venni mentő sorsjegyet

Negyedik osztály huzása 1931. szeptember 6. Negyedik osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „Albina Bank” garantálja.

Főnyeremény: 1.000.000 lej. — Nyeremények összege: 4.000.000 lej.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lej.

Vidéki rendeléseknél 19 lej portóköltségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk után is!

Központi Sorsjegytiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

Az Új szövetségi szentírás

teljes képes kiadása
25 — lejért kapható

könyvosztályunkban

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina M
(Deák Ferenc-utca) 1.

A pénz előzetes beküldése
mellett portómentesen
szállítjuk.

Utánvételezésnél a portó 16 lej

Week-endező, turisták, cserkészek
nagy hasznát látják

Tulogy:

Turisták és cserkészek

című könyvének.

Főbb cikkek:

A turistaság fogalma és feladata
A cserkész története és célja. Fel-
szerelés. Első segélynyújtás. Élelmi-
szer, sütés, főzés. A turistaszkodás
szabályai. Menetelés. A táborozás.
Kerékpáros turistaság. A motorkerék-
pár. Az automobil. A vízi turistaság.
A sziklamászás. A téli turistaság és
sielés. A téli turistaság. A sielés.
A szán. Tureleírások. Turistakalau-
zok szerkesztése. Turistaalkotások.
Turistaegyesületek élete. — Turista
muzeumok. A turistaság és az iskola.
A turistaság és az idegen forgalom.
Turistaság és honismeret. Turista
tízparancsolat. Irodalom. Kapható a

MINERVA

könyvkereskedésben

Cluj, Reg. Maria (Deák F.-u.) I. sz.

A pénz előzetes beküldésére portó-
mentesen küldjük.

Gazdák Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 38 (Ref. Theol.)

Telefon 119 sz.

Takarék befételeket a leg-
előnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít.

Valódi homespun uri és női
divatszöveket készít és
önköltségi áron
elad a

„DOMBRIA”

házi szövéssel

Cluj-Kolozsvár,

Strada Brătianu (v. Király-utca) 51.

A legkitünőbb szakorvosok
utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKÁCSKÖNYVE

minden betegség pontos szakszerű diétáját

140 — lejért kapható a Miner-
vánál, Cluj-Kolozsvár, Strada
Reg. Maria (Deák-F.-u.) I. sz.

Vidékre a pénz előzetes beküldésére,
vagy utánvételezést küldjük.

idejében szerezzük be!

BREZNAY:

**A tüzoltás és tüz ellen
való védekezés**

c. könyvét 20 lej beküldésére
ellenében azonnal portómen-
tesen küldi a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(Deák Ferenc-utca) I. sz.

Olvassuk a

„Magyar Nép”-et!

Kolozsvári**Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii Fővár) 7.

Befételeket előnyös kamattal mellett
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej, Dicsőszentmárton, Alba-
Julia, Targu-Murás, Oradea, Timi-
soara (Dés), Dicsőszentmárton,
Gyulafehérvár, Merosvásárhely,
Nagyvárad és Temesvár.) ~~1919~~

Saját tőkéi 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Tordararvos várm. Tak.-pénztár
Rt Turda (Torda), Alsófehérm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt Aiud (Nagyenyed), Udvar-
helymegyei Takarékpénztár
Odorheiu-Székelyudvarhely,
Cristur (Székelykeresztúr),
Szászrégenvidéki Takarékpénztár
és Hitel Rt. Reghin Szász-
régen, — Népbank Rt.
Huedin, Bánffyújváros
és Szamosújvári
Hitelbank Rt. Gherla
— Szamosújvár. —

Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasút mellett.

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen
a

„Magyar Nép”-ben!

Rendelje meg a

Pásztortűz**Irodalmi folyóirat-ot**

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióklintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

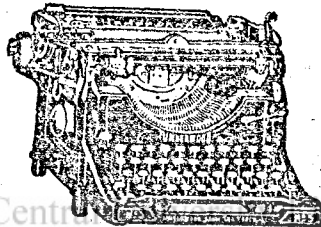
Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak. pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uicara-Marosujvári fióklintézete. —

Saját tőkék:

60,000,000 Lei. Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizabély.

ÍrógépekSmith Premier Nr. 60. Remington,
Underwood és Corona író-
gépek gyári árban kaphatók.Gyári raktár amerikai és német
írógép és sokszorosító kellek-
ből. Speciális javítóműhely az
összes rendszerű gépek részére.
Használí írógépekből nagy raktár.**KÖRMENDY MIHALY**Cluj—Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51**„Transsylvania” Bank Rt****Cluj-Kolozsvár.**

Fióklintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
MócsGyergyószentmiklós,
Csikszereeda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
— meghitelezéseket.**Ujra olcsóbb lett a SZUPERFOSZFÁT!**

Szuperfoszfát biztosítja a termést! Szuperfoszfát növeli a jövedelmet!

Ősziéket sohase vessünk SZUPERFOSZFÁT nélkül, mert a 16—18%-os vízben és citrátban
oldható foszforsav tartalma SZUPERFOSZFÁT feltétlen sikert és eredményességet biztosít!
Jó minőségű, vitaminokban gazdag, egészséges, romlás nélkül ellartható, biztos és nagy zöldség-
és gyümölcsstermés csak SZUPERFOSZFÁT használatával érhető el!

A kálihiány póllására ajánlunk 40%-os kálisótl.

Díjtalan szaktanácsot és használati utasítást ad:

**„MARASESTI” Műtrágyagyár R.-T. Cluj-Kolozsvár,
Str. Avram Jantu (volt Petőfi-utca) 3 szám.**Végül a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatala, a mezőgazdasági egyesületek és kamarák, a gazda-
körök, a MÁV gépgyár lerakata „AGROTECHNICA” Cluj-Kolozsvár és a vidéki képviseltek.